

ИВАЙЛО ПЕТРОВ

(Продан Петров Кючуков)

1. Жизнен път.

Роден на 19. 01.1923 г. в с. Бдинци, Добричко.

Завършва гимназия в Добрич през 1942 г. Участва в Отечествената война, а след края ѝ се завръща във Варна, където живее със своите родители.

Заминава за София, за да следва право, но се отказва и прави първите си литературни опити.

2. Творчески път

През 1954 г. излиза първият му сборник разкази “Кръщение”, “Нонкина любов”- 1956 г.

През 1953 г. работи в издателство “Български писател”, сп. “Пламък”, в. “Литературен фронт” издава романът “Мъртво вълнение”- 1961 г., “Хайка за вълци”- 1984 г.

Повестта “Преди да се родя и след това” - 1968 г “След моята смърт” излиза 20 години по- късно.

Основни теми, идеи и стилкови особености:

- Съдбата на българското село.
- Иронията и самоиронията в повестите на Ивайло Петров.
- Противоречивата същност на героите.
- Животът в патриархалното българско село и развиващият се модерен свят.
- Стилкови пластове в повестите.
- Конфликти и противоречия в патриархалното общество.
- Любов и брак в патриархалната общност.
- Представите за “високо” и “ниско” в социалната йерархия.
- Родът през погледа на разказвача.
- Истина и неистина.

□ ”Обърнато” време.

“Преди да се родя”- преобърнатият патриархален космос

1. Разказ за една отминала епоха.

2. Разказвачът поставя под съмнение себе си, заявявайки че постъпката довела го на бял свят е глупава: “Баща ми като мнозина от нашия род, не бе от най- умните, но първата глупост, която извърши бе да се ожени”.

3. “Космос”- ред, порядък, хармония, включва в себе си идеята за подреденост на света, в който всеки човек има своя функция.

4. Разказвачът непрекъснато скача напред, назад във времето, съизмервайки постъпките на своите герои с постъпките на хората от “своето” младо време.

5. Причини за поставяне под съмнение на патриархалния космос:
 - “Външна”, съотнасяна към ценностите на патриархалното общество и сравнявайки го с развиващият се модерен свят

 - “вътрешна”- устройството и ценностите на патриархалното общество

6. Ивайло Петров е емблематична фигура в нашата култура, място, което си извоюва с “Хайка за вълци”.

7. Разказът е типичен пример за “трансформационните процеси” в българската проза през 60-те и 70-те години.

8. Заглавието подсказва, че авторът ще ни запознае със събитията преди неговото раждане.

“Преди да се родя” е пародия на автобиография, демонстрирана още в заглавието на произведението.

9. Темата на разказа насочва към преобърнатия свят на патриархалните ценности.

10. В произведението е разкрита иронията на лирическия герой, който разказва случки от живота на неговите родители още преди да се роди.

11. Проблематизира се един социален недъг, типичен за времето на написването на повестта – необходимостта да доказваш своя социален произход.

12. Създават се конфликти на основа на родовите закони.

13. Лирическият герой, баща му и майка му.

14. Бащата на разказвача трябва да бъде задомен, избират му годеницата, годещите преговори са неуспешни, открадват я, тя му пристава, след известния срок се появява техния първороден син, за да завърши животоописанието си със събитията от първия му ден на белия свят.

15. Любов и омраза.

Пародията в повестта “Преди да се родя”

1. Пародията на автобиографията.
 - а. Разказвачът е във времето на повествованието и има право да го коментира;
 - б. Описанието на обстановката и героите;
 - в. Селският бит- хиперболичен грозен, отвратително грозен, отвратително респективен;
 - Кални, мръсни улици и дворове, мизерия и мръсотия, децата мрат, мухи, бълхи, възрастните грухтят, мляскат;
 - Природните описания- рядко използвани, част от подреждането на света и парадирание на нещо чуждо
 - Архаизиране на езиковите шаблони
1. Раждането на героя.- свързано с чуждо действие.
 - Пестеливо описание на героите, битийно щрихирано

2. Сюжетно развитие.

- Припознаване

- Представяне на селските нрави

Нравствена оценка на събитията и героите в “Преди да се родя”

1. Селският бит в повестта- хиперболично грозен, отвратително неестетичен; атмосферата е противоположна на идилличните изображения на красивия и подреден селски бит.

2. Природната картина- пряко свързана с изображенията и е част от пародирането на света.

3. Героите- пестеливо описани, по- широко рисуване на тяхното поведение.

Интересен сюжетен ход- разказвач наблюдател; пародия на класическата комедия на припознаването; случаят не е изкоментиран от разказвача наблюдател, той сякаш го премълчава, представя селските нрави, образите са смешни, но скъпи